

OVER MUIZEN EN MANNEN

(Of Mice And Men)

Toneelstuk in drie bedrijven

door

JOHN STEINBECK

vertaling

Jan Hulsegge

TONEELUITGEVERIJ VINK B.V.

(Grimas Theatergrime verkoop)

Tel: 072 - 5 11 24 07

E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl

Website: www.toneeluitgeverijvink.nl

VOORWAARDEN

Alle amateurverenigingen die het stuk: **OVER MANNEN EN MUIZEN - OF MICE AND MEN** gaan opvoeren, dienen in alle programmaboekjes, posters, advertenties en eventuele andere publicaties de volledige naam van de oorspronkelijke auteur: **JOHN STEINBECK** te vermelden.

De naam van de auteur moet verschijnen op een aparte regel, waar geen andere naam wordt genoemd.

Direct daarop volgend de titel van het stuk.

De naam van de auteur mag niet minder groot zijn dan 50% van de lettergrootte van de titel.

U dient tevens te vermelden dat u deze opvoering mag geven met speciale toestemming van het I.B.V.A. Holland bv te Alkmaar.

Copyright: © 1937 by John Steinbeck
Copyright renewed: © by John Steinbeck

Internet: www.toneeluitgeverijvink.nl
E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl

Niets uit deze uitgave mag verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, verfilming, video opname, internet vertoning (youtube e.d.) of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Het is niet toegestaan de tekst te wijzigen en/of te bewerken zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Vergunning tot opvoering van dit toneelwerk moet worden aangevraagd bij het Auteursrechtenbureau **I.B.V.A. HOLLAND bv**

Postbus 363
1800 AJ Alkmaar
Telefoon 072 - 5112135
Website: www.ibva.nl
Email: info@ibva.nl
ING bank: 81356 – IBAN: NL08INGB0000081356 BIC: INGBNL2A

Geen enkele andere instantie dan het IBVA heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.

Auteursrechten betekenen het honorarium (loon!) voor de auteur van wiens werk door u gebruik wordt gemaakt!

Auteursrechten moeten betaald worden voor elke voorstelling, dus ook voor try-outs, voorstellingen in/voor zorginstellingen, scholen e.d.

Vergunning tot opvoering:

1. Aankoop van minimaal **10** tekstboekjes bij de uitgever.
2. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart (tevens bewijs van aankoop), met uw gegevens, naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
3. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Vergunning tot HER-opvoering(en):

1. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart met uw gegevens naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
2. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Opvoeringen zonder vergunning zijn niet toegestaan en strafbaar op grond van de Auteurswet 1912. Zij worden gerechtelijk vervolgd, terwijl de geldende rechten met 100% worden verhoogd. Het tarief wordt met 20% verhoogd voor opvoeringen waarvoor geen toestemming werd aangevraagd binnen drie weken voorafgaand aan de voorstelling.

Het is verboden gebruik te maken van gekregen, geleende, gehuurde of van anderen dan de uitgever gekochte tekstboekjes.

**Rechten BELGIË: Toneelfonds JANSSENS, afd. Auteursrechten,
Te Boelaerlei 107 - 2140 Bght ANTWERPEN Telefoon (03)3.66.44.00.
Geen enkele andere instantie heeft de bevoegdheid genoemde rechten
van u te claimen, of te innen.**

PERSONEN:

George - een rondtrekkende dagloner

Lennie - zijn vriend

De baas van de ranch

Curley - zijn zoon

De vrouw van Curley

Candy - arbeider

Slim - arbeider

Carlson - arbeider

Whit - arbeider

Crooks - de stalknecht

Andere arbeiders

PLAATS VAN HANDELING:

De vallei van de Salinas River en op een ranch in Noord- Californië.

EERSTE BEDRIJF

Eerste Scène

Aan de oever van de rivier

(donderdagavond. Langs de zanderige oever van de Salinas River staat een rij wilgen, rechts achter staat een grote plataan. Het toneel is bedekt met dorre bladeren. Het geheel geeft een beschermt en rustig beeld. Een ondergaande zon verlicht het toneel. Als het gordijn opengaat, is het toneel leeg. In de bomen tijlpen wat mussen. In de verte klinkt doelloos geblaf van een kettinghond. Plotseling klinkt een helder waarschuwingsfluitje van een kwartel. De enkele toon gaat over in een waarschuwend gefluit en dan klinkt het geluid van een aantal vogels die haastig de vlucht nemen. Twee mannen komen achter elkaar op. George, de kleine man, loopt voorop en Lennie komt meteen achter hem aan. Beiden dragen een dekenrol. Ze gaan naar de waterkant. De kleine man gooit zijn dekenrol op de grond, de grote kijkt naar hem en doet het dan eveneens, dan valt hij op de knieën en drinkt slurpend uit de rivier)

GEORGE: *(geïrriteerd)* Lennie! In Godsnaam, drink toch niet zo veel. *(hij schudt Lennie heen en weer)* Lennie! Hoor je me? Straks ben je weer misselijk, net als gisteravond.

LENNIE: *(steekt zijn hoofd met de hoed nog op helemaal onder water. Als hij gaat zitten druipt het water van zijn hoed op zijn rug)* Hè, dat doet een mens goed. Drink ook wat, George. Toe joh, drink wat.

GEORGE: *(knielt, doopt zijn vinger in het water)* Ik weet niet zeker of je dat water wel kunt drinken. Volgens mij ziet het er niet goed uit.

LENNIE: *(doet hem na, en steekt ook zijn vinger in het water)* Moet je die kringen in dat water zien, George. Moet je kijken wat ik doe.

GEORGE: *(drinkt uit de palm van zijn hand)* Smaakt wel goed. Zit dunkt me niet veel stroming in. Zeg, Lennie, je moet eigenlijk geen water drinken als het niet stroomt. *(hopeloos)* Jij zou nog gootwater drinken als je dorst had. *(hij gooit zichzelf water in het gezicht, wrijft met zijn handen door zijn gezicht en gaat dan achterover zitten met zijn armen om zijn knieën. Lennie, die de hele tijd naar hem heeft gekeken, doet hem precies na. George begint langzaam maar maakt zich steeds kwader terwijl hij praat)* Verdomme, we hadden net zo goed meteen naar de ranch kunnen rijden. Die buschauffeur lulde ook maar wat uit zijn nek. 'Maar een klein stukje van de grote weg', zegt die gek. 'Maar een klein stukje!' 't Is verdomme vier mijl!

Ik wil wedden dat hij te beroerd was om bij het hek te stoppen.... Ik wil wedden dat hij nog te beroerd was om te remmen. Vraag me af of ie ook te beroerd is om in Soledad te stoppen! (*mompelt*) Maar een klein stukje.

LENNIE: (*timide*) George?

GEORGE: Ja.... Wat is er?

LENNIE: Waar gaan we heen, George?

GEORGE: (*slaat hem de hoed van het hoofd*) Zo, je bent het al weer vergeten, hè? Dus moet ik het maar weer uitleggen! Jezus, jij bent geschift!

LENNIE: (*zacht*) Ik ben het vergeten. Ik heb het echt geprobeerd te onthouden, echt waar!

GEORGE: Oké, oké, ik zal het nog eens uitleggen... (*sarcastisch*) Ik heb toch niks te doen. Kan je evengoed nog eens iets uitleggen. Je vergeet het toch weer en dan vertel ik het wel weer.

LENNIE: (*gaat door met zijn vorige tekst*) Ik heb het geprobeerd en geprobeerd, maar het werkt niet. Ik weet nog wel van die konijnen, George!

GEORGE: Val dood met je konijnen! Konijnen, dat is het enige wat je kunt onthouden. Weet je nog dat we in die sloot bij Howard Street hebben zitten kijken naar dat bord?

LENNIE: (*opgewekt*) Nou, of ik dat nog weet.... maar.... wa' gaan we dan doen? Ik weet nog dat er meiden langskwamen en je zei....

GEORGE: Wat kan dat nu verdommen wat ik zei! Weet je nog dat we naar Murray en Ready zijn gegaan en daar werkkaarten en een buskaartje hebben gekregen?

LENNIE: (*vol zelfvertrouwen*) Natuurlijk, George... nu weet ik het weer. (*hij steekt zijn hand in zijn zak en zijn zelfvertrouwen verdwijnt. Heel voorzichtig*) Eh.... George?

GEORGE: Hè?

LENNIE: (*staart wanhopig naar de grond*) Ik heb de mijne niet meer. Zeker verloren.

GEORGE: Je hebt er nooit één gehad. Ik heb ze allebei. Dacht je dat ik zo gek was jou je eigen kaart te laten houden?

LENNIE: (*geweldig opgelucht*) Ik dacht dat ik hem in mijn zak had gedaan. (*hij steekt zijn hand weer in zijn zak*)

GEORGE: (*kijkt aandachtig naar hem, ondertussen haalt Lennie zijn hand weer uit zijn zak*) Wat haal je daar uit je zak?

LENNIE: (*slim*) 'k Heb helemaal niks in mijn zak.

GEORGE: Dat weet ik, je hebt het nu in je hand. Wat heb je daar?

LENNIE: Ik heb helemaal niks, George! Echt niet!

GEORGE: Vooruit, geef hier!

LENNIE: *(steekt zijn gesloten hand uit naar George)* 't Is alleen maar een muis.

GEORGE: Een muis? Een levende muis?

LENNIE: Nee.... Een dooie. *(bezorgd)* Ik heb hem niet dood-gemaakt, hoor. Ik heb hem gevonden. Ik heb hem dood gevonden.

GEORGE: Geef hier!

LENNIE: Laat hem mij nou houden, George.

GEORGE: *(streng)* Geef hier! *(Lennie geeft hem met tegenzin de muis)* Wat moet jij nou met een dooie muis?

LENNIE: *(rustig)* Toen we dat eind gelopen hebben, heb ik hem met mijn duim geaaid.

GEORGE: Nu, je hoeft geen muis te aaien als je met mij loopt. Laat eens horen of je nog weet waar we naartoe gaan. *(George gooit de muis over het water in de bosjes)*

LENNIE: *(kijkt verschrikt en verbergt dan zijn gezicht tegen zijn knieën)* Ik weet het niet meer.

GEORGE: *(berustend)* Luister, we gaan op een ranch werken net als die in het Noorden, waar we vandaan komen.

LENNIE: In het Noorden?

GEORGE: In Weed!

LENNIE: Oh, ja, dat weet ik nog – in Weed.

GEORGE: *(met overdreven geduld)* De ranch waar we naartoe gaan is een goeie kwart mijl hiervandaan. We gaan proberen of we de baas kunnen spreken.

LENNIE: *(herhaalt)* Of we de baas kunnen spreken!

GEORGE: Nu, luister! Ik zal hem de werkbonnen geven, maar jij houdt je mond dicht. Je blijft bij me staan, maar je zegt geen woord.

LENNIE: Ik zeg geen woord.

GEORGE: Als hij erachter komt wat voor een halve zool jij bent, krijgen we geen werk. Maar als hij je ziet werken voordat hij je hoort praten, zitten we gebeiteld. Gesnopen?

LENNIE: Ja, George.... Zeker, George. Ik heb het gesnopen.

GEORGE: Oké. Dus, als we de baas te spreken krijgen, wat ga je dan doen?

LENNIE: *(geconcentreerd)* Ik... ik.... Ik zeg geen woord.... Blijf gewoon bij je staan.

GEORGE: *(opgelucht)* Flinke vent, dat is prima! Zeg dat nu maar een paar keer achter elkaar, dan vergeet je het misschien niet weer.

LENNIE: *(dreunt binnensmonds op)* Ik zeg geen woord.... Ik zeg geen woord.... Ik zeg geen woord.... *(zakt af naar gefluister)*

GEORGE: En je gaat dit keer geen slechte dingen doen zoals je toen in Weed hebt gedaan.

LENNIE: *(in de war)* Zoals ik in Weed heb gedaan?

GEORGE: Oh, ben je dat ook al vergeten?

LENNIE: *(trionfantelijk)* Ze hebben ons in Weed weggejaagd!

GEORGE: *(met afkeer)* Weggejaagd, verrek maar! We zijn weggerend, ja! Ze zochten ons, maar ze konden ons niet te pakken krijgen.

LENNIE: *(gelukkig)* Dat heb ik niet vergeten, zie je wel?

GEORGE: *(gaat achterover in het zand liggen met de handen gekruist onder zijn hoofd. Lennie doet hem weer na)* Lieve God, ik heb toch ook altijd last met je! Ik zou een leven als een luis op een zeer hoofd hebben als ik jou niet altijd achter me aan had. Mens, wat zou ik een bruin leven hebben!

LENNIE: *(hoopvol)* Maar we gaan op die ranch werken, George.

GEORGE: Mooi, dat snap je dus. Maar vannacht blijven we hier slapen, omdat... ik dat wil. Ik wil buiten slapen. *(het licht neemt snel af als de avond valt. Een briesje ritselt door de bladeren. In de verte huult een hond)*

LENNIE: Waarom gaan we niet naar de ranch om te zien of we wat eten kunnen krijgen? Ze zijn daar nu aan het eten.

GEORGE: Helemaal niet. Ik vind het hier fijn. Morgen gaan we aan het werk. Ik heb op de weg hiernaartoe dorsmachines gezien; dat betekent dat we met zakken graan zullen moet zeulen. Je breekt je rug natuurlijk weer op die dingen. Maar vannacht blijf ik hier liggen, naar de sterren kijken! Vannacht bestaat er geen graanzak en geen baas op de hele wereld. Vannacht, is het een rondje van de.... zaak. Mooie zaak hebben we hier, Lennie.

LENNIE: *(krabbelt overeind, gaat op zijn knieën liggen en kijkt naar George)* Krijgen we dan niks te eten?

GEORGE: Natuurlijk wel. Zoek maar wat dooie takken. Ik heb nog drie blikken bonen in mijn zak. Ik zal die openmaken terwijl jij een vuurtje maakt. Die kunnen we wel koud eten.

LENNIE: *(gezellig)* Ik hou van bonen met ketchup.

GEORGE: Dat zal wel, maar we hebben geen ketchup. Haal nu maar hout en zit niet te klunzen. Het is zo donker. *(Lennie stommelt overeind en verdwijnt in de bosjes. George pakt de blikken bonen en maakt er twee open, dan draait hij zich plotseling om en luistert. Er klinkt wat geplas van water uit de richting die Lennie heeft genomen. George kijkt hem na en schudt zijn hoofd. Lennie komt terug met en paar kleine takjes)* Mooi, geef mij die muis maar.

LENNIE: *(met een prachtig stukje gespeelde onschuld)* Wat, George?

Ik heb helemaal geen muis.

GEORGE: *(houdt zijn hand uitgestoken)* Kom op! Geef hier! Mij neem je niet te grazen. *(Lennie aarzelt, gaat iets achteruit, draait zich om en kijkt of hij weg wil rennen)* Ga je me die muis geven of moet je eerst een knal voor je kanis?

LENNIE: Wat moet ik je geven, George?

GEORGE: Dat weet je verdomde goed! Ik wil die muis!

LENNIE: *(bijna in tranen)* Ik snap niet waarom ik die niet mag hebben. Die is van niemand. Ik heb hem niet gestolen! Ik heb hem gevonden! Hij lag langs de weg. *(George knipt met zijn vingers en Lennie legt de muis in zijn hand)* Ik wilde er niks verkeerd mee doen. Alleen maar aaien. Dat is toch niks verkeerd.

GEORGE: *(staat op en gooit de muis zo ver als hij kan de bosjes in. Dan gaat hij naar het water en wast zijn handen)* Idioot die je bent! Je dacht dat ik je niet doorhad, hè? Had je vergeten dat ik kon zien dat je natte voeten had omdat je het water in geweest was? *(Lennie jammert als een klein hondje)* Blèren als een baby. Jezus Christus, een grote kerel als jij! *(Lennie probeert zichzelf weer in de hand te krijgen, maar zijn lippen beven en zijn gezicht leeft een eigen leven. George legt even zijn hand op de schouder van Lennie)* Ah, Lennie, ik heb hem niet weggepakt om gemeen te zijn, maar die muis is aan het bederven. Je hebt hem trouwens gebroken toen je hem aaide. Je krijgt een nieuwe muis en die mag je een tijdje houden.

LENNIE: Ik weet niet of er nog wel een muis is. Vroeger kreeg ik die altijd van een mevrouw. Als ze er eentje had dan gaf ze die aan mij, maar die mevrouw is er niet meer.

GEORGE: Een mevrouw, hè! Geef die stokken nu maar hier Je weet zelfs niet meer wie de mevrouw was. Dat was je eigen tante Clara. Ze is na een tijdje opgehouden je nog muizen te geven, omdat jij ze altijd doodmaakte.

LENNIE: *(probeert zich te verontschuldigen)* Maar ze zijn ook zo klein. Ik aaide ze en dan beten ze in mijn vingers en dan kneep ik ze een beetje in hun kop en dan waren ze dood... omdat ze zo klein waren. Ik hoop dat we gauw konijnen krijgen, George. Die zijn niet zo klein.

GEORGE: Krijg de zenuwen met je konijnen! Kom op, eten! *(het licht is geleidelijk aan minder geworden, dus als George het vuur aangestoken heeft, is dat de belangrijkste lichtbron. George geeft Lennie een blik dat hij open heeft gemaakt)* Daar kan wel vier man van eten.

LENNIE: *(gaat bij het vuur zitten en spreekt zacht)* Ik heb er graag ketchup bij.

GEORGE: *(explodeert)* Nu, die hebben we niet. Jij wilt altijd iets dat

we niet hebben. Godallemachtig, als ik alleen was, zou ik een luizenleven hebben. Ik zou werk kunnen krijgen en eindelijk eens geen problemen hebben. Geen gezeik... en aan het eind van de maand zou ik vijftig piek krijgen en de stad in gaan en kopen wat ik wou. Ik zou de hele nacht in een hoerentent kunnen rotzooien. Ik zou kunnen gaan eten waar ik wou. Van alles bestellen.

LENNIE: *(klagelijk, maar zacht)* Ik wilde helemaal geen ketchup.

GEORGE: *(draaft door)* Dat zou ik iedere verdomde maand kunnen doen. Een paar liter whisky kopen of biljarten of kaarten in een café. *(Lennie gaat op zijn knieën liggen en kijkt angstig over het vuur)* En wat heb ik nu? *(met afkeer)* Ik heb jou. Jij kunt geen werk houden en jij bent er de schuld van dat ik steeds weer zonder werk zit!

LENNIE: *(angstig)* Ik bedoelde het niet zo, George.

GEORGE: En ik altijd maar rondtrekken; het hele land door. En dat is het ergste nog niet – jij krijgt altijd problemen. Jij doet slechte dingen en dan kan ik je weer uit de stront halen. Het zijn de slechten niet die problemen maken. Het zijn de stommeriken. *(schreeuwt)* Jij stuk onbenul, altijd heb ik donderij om jou. *(Lennie probeert George met zijn handen te stoppen; sarcastisch)* Jij moet zo nodig aan die jurk van dat meisje voelen. Jij wilt haar aaien als een muis. Wel, hoe kon zij verdomme weten dat je alleen maar haar jurk wilde aaien? Hoe kon zij weten dat je haar alleen maar even vast wilde houden als een muis?

LENNIE: *(in paniek)* Ik kon het ook niet helpen, George.

GEORGE: Natuurlijk kon je het niet helpen. Jij kon het ook niet helpen dat ze als een gek begon te gillen. Jij kon er ook niks aan doen dat we ons de hele dag in een sloot moesten verstoppen omdat die kerels met geweren achter ons aan zaten. Er is altijd van alles wat jij niet kunt helpen. Verdomme nog aan toe, ik wou dat ik je in een kooi kon stoppen met een miljoen muizen, dan had je tenminste wat te aaien. *(plotseling is de kwaadheid van George voorbij. Nu ziet hij pas de angstige uitdrukking op het gezicht van Lennie. Hij kijkt beschaamd naar het vuur, weet een paar bonen op zijn mes te krijgen en stopt die in zijn mond)*

LENNIE: *(na een moment stilte)* George! *(George geeft met opzet geen antwoord)* George?

GEORGE: Wat mot je?

LENNIE: Ik hield je maar wat voor de gek, George. Ik wil helemaal geen ketchup. Ik zou nog niet eens ketchup willen, al stond het hier naast me.

GEORGE: *(nors van schaamte)* Als we wat hadden, mocht je dat hebben. En als ik duizend piek had, zou ik je een bos bloemen

kopen.

LENNIE: Ik zou nooit ketchup eten, George, ik zou het allemaal voor jou bewaren. Je mocht je bonen er helemaal in stoppen en ik zou er nog niet naar kijken.

GEORGE: (*wil niet toegeven aan zijn schaamte en weigert Lennie aan te kijken*) Als ik denk hoe geweldig het zou zijn zonder jou, dan word ik niet goed. Ik heb ook nooit eens rust!

LENNIE: Wil je dat ik wegga en je alleen laat?

GEORGE: Waar zou je verdomme naartoe willen?

LENNIE: Nu ja, ik zou.... Ik zou naar die heuvels kunnen gaan. Ik vind daar vast wel een grot of zo.

GEORGE: Oh ja? En hoe denk je aan eten te komen? Je hebt nog niet eens verstand genoeg om wat te eten te vinden.

LENNIE: Ik zou wel wat vinden. Ik hoef geen lekker eten met ketchup. Ik zou in de zon gaan liggen en niemand zou me wat doen. En als ik een muis zou vinden – nou ja, dan kon ik die houden. En niemand zou me die afpakken.

GEORGE: (*kijkt eindelijk op*) Dat was gemeen, hè?

LENNIE: (*trionfantelijk*) Als je me niet meer wilt zien, ga ik gewoon naar die heuvels om een grot te zoeken. Ik kan zo weggaan.

GEORGE: Nee. Luister! Ik hou je maar wat voor de gek. Tuurlijk wil ik dat je bij me blijft. Het probleem met die muizen is dat je ze altijd doodmaakt. (*stilte*) Weet je wat ik zal doen, Lennie? Zo gauw ik kan, zal ik een hondje voor je zien te krijgen. Misschien maak je die niet dood. Dat is beter dan een muis. Die kun je ook harder aaien.

LENNIE: (*probeert te voorkomen dat hij ingepakt wordt*) Als je me niet meer wilt, hoef je het maar te zeggen. Dan ga ik meteen naar de heuvels en ga alleen wonen. En dan worden mijn muizen ook niet gestolen.

GEORGE: Ik wil dat je bij me blijft. Jezus Christus nog aan toe, iemand zou je nog afschieten als een coyote als je alleen was. Blijf hier. Je tante Clara zou niet willen dat je alleen was, zelfs nu ze dood is niet.

LENNIE: George?

GEORGE: Huh?

LENNIE: Vertel nog eens – net als vroeger.

GEORGE: Waarover?

LENNIE: Over konijnen.

GEORGE: (*maakt zich weer kwaad*) Probeer me maar niks wijs te maken!

LENNIE: (*smeekt*) Toe dan, George.... Vertel eens! Alsjeblieft. Net als vroeger.

GEORGE: Daar krijg je een kick van, hè? Goed, ik zal het vertellen.

En dan leggen we onze dekens uit en eten we de bonen op.

LENNIE: Ga door, George. *(hij rolt zijn deken uit en gaat op zijn zij liggen met zijn hoofd op zijn hand. George rolt ook zijn deken uit en gaat er met gekruiste benen op zitten. George vertelt het verhaal met een vlak ritme alsof hij het al tientallen keren heeft verteld)*

GEORGE: Kerels zoals wij die op ranches werken, zijn de eenzaamste mensen op deze wereld. Ze hebben geen familie. Ze horen nergens thuis. Ze gaan naar een ranch en verdienen een paar centen en dan gaan ze de stad in en verkwanselen het meteen weer. En voor je het weet, werken ze zich weer kapot op een andere ranch. Ze hebben nooit iets om naar uit te kijken.

LENNIE: *(opgewekt)* Zo is het, zo is het! Nu, vertel eens hoe het met ons gaat.

GEORGE: *(zingt het bijna)* Met ons gaat het anders. Wij hebben een toekomst. We hebben iemand waar we mee kunnen praten, die om ons geeft. Wij hoeven niet in een café rond te hangen en ons geld erdoor te jagen, omdat we nergens naartoe kunnen. Als die andere knapen in de bak komen, kunnen ze verrekken, want er is niemand die wat om ze geeft.

LENNIE: *(die zich niet langer kan beheersen. Hij begint te oreren)* Maar wij niet! Weet je waarom? Omdat.... omdat ik jou heb om voor mij te zorgen.... En jij hebt mij om voor jou te zorgen.... Daarom! *(hij lacht)* Ga door, George!

GEORGE: Je kent het uit je hoofd. Je kunt het zelf vertellen.

LENNIE: Nee, nee. Ik vergeet altijd wat. Vertel hoe het gaat worden.

GEORGE: Een andere keer.

LENNIE: Nee, vertel hoe het gaat worden!

GEORGE: Oké. Er komt een dag dat we een paar centen hebben gespaard en dan kopen we een klein huisje, en een paar hectare grond en een paar varkens en

LENNIE: *(roept)* En dan leven we van de rijke opbrengst van ons land! En dan nemen we konijnen. Ga door, George! Vertel wat we in de tuin gaan doen. En over de konijnen in hun hokken. Vertel eens over de regen in de winter.... En over de kachel en hoe dik de room op de melk is, zodat je er bijna niet door kunt snijden. Vertel, vertel, George!

GEORGE: Waarom vertel je het zelf niet – je kent het allemaal!

LENNIE: Het is heel wat anders als ik het vertel. Ga nu door. Dat ik de konijnen moet verzorgen.

GEORGE: *(met tegenzin)* Nu, we gaan een grote groentetuin maken en een konijnenhok en kippenhok. En als het 's winters regent dan

zeggen we gewoon naar de verdommenis met al dat werk. Dan maken we een flink vuur in de kachel en dan gaan we bij de kachel zitten om te luisteren naar de regen die op het dak klettert – mesjokke! *(hij begint met zijn mes te eten)* Ik heb geen tijd meer. *(hij eet. Lennie doet hem na, waarbij hij bij iedere hap een paar bonen uit zijn mond laat vallen. George, zwaait met zijn mes)* Wat zeg jij morgen als de baas je wat vraagt?

LENNIE: *(stopt met de mond vol en slikt moeilijk. Zijn gezicht betreft van het nadenken)* Ik.... Ik zeg geen woord.

GEORGE: Heel goed. Prima. Zeg, misschien begin je beter te worden. Ik geloof vast dat ik je voor de konijnen kan laten zorgen.... Vooral als je er zo goed aan blijft denken als nu!

LENNIE: *(stikt bijna van trots)* Ik weet het nog, verdorie!

GEORGE: *(alsof hij zich wat herinnert, wijst met zijn mes naar de borst van Lennie)* Lennie, ik wil dat je hier eens rondkijkt. Denk je dat je deze plaats kunt onthouden? De ranch is ongeveer een kwart mijl die kant op. Je komt er door gewoon de rivier te volgen.

LENNIE: *(kijkt zorgvuldig rond)* Natuurlijk kan ik dit onthouden. Ik had toch ook onthouden dat ik geen woord mocht zeggen?

GEORGE: ‘Tuurlijk. Nu dan, luister Lennie, als er problemen komen dan wil ik dat je hier terugkomt en je in die bosjes verbergt.

LENNIE: *(langzaam)* In die bosjes verbergt.

GEORGE: Dat je je in die bosjes verbergt tot ik je kom halen. Denk je dat je dat kunt onthouden?

LENNIE: Natuurlijk kan ik dat onthouden, George. Ik moet me in die bosjes verbergen tot jij me komt halen!

GEORGE: Maar dit keer zorg je ervoor dat je niet in de problemen komt, want anders mag je later niet voor de konijnen zorgen.

LENNIE: Ik zal ervoor zorgen dat ik niet in de problemen kom. Ik zeg geen woord.

GEORGE: Je begint het te snappen. Dat hoop ik toch. *(George gaat op zijn dekens liggen. Het licht van het vuur wordt geleidelijk minder tot alleen de gezichten van beide mannen nog verlicht zijn. George eet nog steeds uit zijn blik bonen)* Ik denk dat we hier heerlijk kunnen slapen. Die sterren en die bladeren Gooi maar niets meer op het vuur. We laten het gewoon uitgaan. Jezus, het is toch een vrij gevoel als je geen werk hebt – en geen honger. *(ze zitten een poosje stil bij elkaar. In de verte is het geluid van een uil te horen. Aan de overkant van de rivier huilt een coyote en als reactie beginnen overal in het rond honden te blaffen)*

LENNIE: *(bijna in volslagen duisternis)* George?

GEORGE: Wat is er?

Als u het hele stuk wilt lezen dan kunt u via www.toneeluitgeverijvink.nl de tekst bestellen en toevoegen aan uw zichtzending.

Voor advies of vragen helpen wij u graag.

 info@toneeluitgeverijvink.nl

 072 5112407

“Samenspelen” is ons motto